

JUVENILE PROTECTION LAW

Law No : 5395
Adoption Date : 3/7/2005
Published in O.G. : Dated: 15/7/2005 Numbered : 25876
Batch : 5 Volume : 44 Page:

PART I

Purpose, Scope, Fundamental Principles, Protective and Supportive Measures

SECTION ONE

Purpose, Scope, Definitions and Fundamental Principles

Purpose

Article 1- (1) The purpose of this Law is to regulate the procedures and principles with regard to protecting juveniles who are in need of protection or who are pushed to crime, and ensuring their rights and well-being.

Scope

Article 2- (1) This Law covers the provisions related to the principles and procedures of the measures that will be taken with regard to juveniles who are in need of protection and the safety measures to be applied with regard to juveniles pushed to crime, along with the establishment, duties and capacities of juvenile courts.

Definitions

Article 3- (1) For the purposes of this Law, the terms used herein shall have the following meanings:

a) Juvenile: Any individual that has not yet completed age eighteen, regardless of whether they have reached full legal age earlier. Within this scope:

1. Juvenile in need of protection: Any juvenile whose physical, mental, moral, social or emotional development and personal safety is in danger, who are neglected or abused, or who are victims of crime,

2. Juvenile pushed to crime: Any juvenile about whom an investigation or prosecution is carried out on the allegation that he/she has committed an act which is defined as a crime in the Laws, or any juvenile about whom a security measure has been decided due to an act he/she has committed,

b) Court: Juvenile courts and juvenile heavy penal courts,

c) Juvenile judge: The judge of the juvenile court which renders the decisions for the measures that will be taken with regard to juveniles pushed to crime and juveniles that are in need of protection, except for those about whom prosecution procedures have been started,

d) Institution: Public or private institutions where juveniles covered under the scope of this Law are looked after and supervised, and where the

measures decreed about such juveniles are fulfilled,

e) Social worker: members of the profession graduated from institutions that provide education in the fields of psychological consulting and guidance, psychology, and social services

9502

Fundamental Principles

Article 4- (1) For the purposes of this Law, in order to protect the rights of juveniles, the following fundamental principles shall be observed:

a) safeguarding juveniles' right to life, development, protection and participation,

b) safeguarding the interest and well-being of juveniles,

c) No discrimination towards the juvenile or his/her family for any reason whatsoever,

d) ensuring the participation of the juvenile and his/her family in the process via keeping them informed,

e) cooperation between the juvenile, his/her family, the related authorities, public institutions and non-governmental organizations,

f) following a procedure that is based on human rights, fair, effective and swift,

g) employing special care appropriate to the situation of the juvenile throughout the investigation or prosecution process,

h) supporting the juvenile in developing his/her personality, social responsibility and education as appropriate for his/her age and development, when taking and implementing the decisions,

i) Penalty of imprisonment and measures that restrict liberty shall be the last resort for juveniles,

j) When deciding measures, caring at institution and keeping at institution shall be considered as the last resort; when taking and implementing the decisions, ensuring that social responsibility is shared,

k) Keeping juveniles separate from adults at the institutions where they are cared for and looked after and where the court decisions are implemented,

l) Taking measures to prevent others from detecting the identity of the juvenile in transactions related to juveniles, trials and when carrying out the decisions.

SECTION TWO

Protective and Supportive Measures

Protective and Supportive Measures

Article 5- (1) Protective and supportive measures are measures to be taken in terms of consulting, education, care, health and shelter, for the purpose of protecting the juvenile within his/her own family environment before all else. These measures are as follows:

a) Consultancy measure, is a measure oriented to providing guidance on child rearing to those who are responsible for the care of the juvenile, and guidance to juveniles on solving problems related to their

education and development;

b) Education/training measure, is a measure oriented to ensure that the juvenile attends an education institution as a day-student or boarding student, attends a vocational training course or arts & crafts course, or is deployed with a master of profession or at a workplace belonging to the public or private sector for the purpose of acquiring a job or a profession,

c) Care measure, is a measure to make governmental or private care centre services or foster family services available for the juvenile or place the juvenile under the care of such institutions, in the event that the person responsible for the care of the juvenile fails to fulfil his/her care duties due to any reason,

d) Health measure, is a measure to ensure necessary temporary or continuous medical care and rehabilitation for treatment and protection of the juvenile's physical and physiological health, and treatment and therapy for juveniles who use addictive substances,

9503

e) Shelter measure is a measure to provide a suitable shelter for those who have children but do not have a place to live, or to pregnant women whose lives are in danger.

(2) The identification and address information of those about whom a shelter measure as defined in paragraph 1 subparagraph (e) is being implemented shall be kept confidential if they so demand.

(3) If it is established that the juvenile is not under any danger, or if it is understood that, although the juvenile is in danger, such danger can be eliminated by supporting the juvenile's parent or guardian or the person who is responsible for the juvenile's care, then the juvenile shall be delivered to these persons. For the purposes of this paragraph, one of the measures specified in paragraph one can also be decided with regard to the juvenile.

Applying to the Agency

Article 6- (1) Judicial and administrative authorities, law enforcement officers, health and education institutions and non-governmental organizations have the obligation to notify the Social Services and Child Protection Agency of any juveniles that are in need of protection. The juvenile and the persons who are responsible for the care of the juvenile can apply to the Social Services and Child Protection Agency to take the juvenile under protection.

(2) The Social Services and Child Protection Agency shall immediately carry out the necessary enquiry regarding the events notified to it.

Taking Protective and Supportive Court Decisions

Article 7- (1) Protective and supportive court decisions regarding juveniles can be taken by the juvenile judge either suo sponte or upon the request of the juvenile's father, mother, guardian, the person responsible for the care and supervision of the juvenile, the Social Services and Child Protection Agency or the Public prosecutor.

(2) Before rendering a court decision, a social enquiry regarding the

juvenile shall be carried out.

(3) The type of the measure shall be indicated in the decision. The judge may decide for one or more measures.

(4) The judge may also decide for taking under supervision the juvenile about whom he/she has decided for a protective and supportive measure.

(5) Taking into consideration the development of the juvenile, the Judge may decide to change or abrogate the protective and supportive measure. In case of emergencies, this decision may also be rendered by the local judge where the juvenile is located. However, in such a case, the decision shall be notified to the judge or court that had rendered the original decision.

(6) The execution of the measure shall terminate automatically when the juvenile completes age eighteen. However, the judge may decide to continue with the implementation of the measure for a certain period of time in order to allow the juvenile to continue his/her training or education, provided that the consent of the juvenile is taken.

(7) Aside from rendering decisions for protective and supportive measures regarding juveniles that are in need of protection, the court shall also have the authority to decide with regard to custody, guardianship, caretaker, trustee, alimony and personal contact, in accordance with the provisions of the Turkish Civil Code dated 22.11.2001 and numbered 4721.

Capacity with regard to Measures

Article 8- (1) Protective and supportive measures regarding juveniles in need of protection shall, for the benefit of the juvenile, be decided by the juvenile judge of the locality where the juvenile, his/her mother, father, guardian or those with whom he/she lives are located.

(2) The implementation of the decision for a measure shall be inspected by the deciding judge or court at intervals of maximum three months.

9504

(3) The judge or the court may, suo sponte or upon the request of the supervision officers, the juvenile's parent, guardian, caretaker or supervisor, the representative of the institution or person implementing the measure and the Public prosecutor, examine the results of the measure being implemented with regard to the juvenile, and abrogate, extend or change the measure.

Urgent Protection Decisions

Article 9- (1) In case of a situation which requires taking the juvenile under immediate protection, the juvenile shall be taken under care and supervision by the Social Services and Child protection Agency, and then the Agency shall apply to the juvenile judge within five days at the latest following the day the Juvenile was brought to the Agency, in order for an urgent protection decision. The judge shall decide with regard to the request within three days. The judge may decide for keeping the juvenile's location confidential and, when necessary, establishment of personal contact.

(2) An urgent protection decision can only be rendered for a

limited period of maximum thirty days. Within this period, the Agency shall carry out a social enquiry regarding the juvenile. If, following the enquiry, the Agency concludes that there is no need to decide for a measure, it shall notify the judge of its opinion and the services it will provide. Whether the juvenile is to be delivered to his/her family or whether any other measures are to be taken shall be decided by the judge.

(3) In case the Agency concludes that a measure is required for the juvenile, it shall file a request to the judge demanding for a protective and supportive measure.

Carrying out care and shelter measures

Article 10- (1) The Social Services and Child Protection Agency shall take the necessary measures immediately with regard to events referred to it, and shall place the juvenile under the care of governmental or private organizations.

Juvenile-specific safety measures

Article 11- (1) The protective and supportive measures regulated in this Law shall be interpreted as juvenile-specific safety measures with respect to juveniles who are pushed to crime and who do not have penal liability.

Mental Disorder

Article 12- (1) In case the juvenile pushed to crime also has a mental disorder, juvenile-specific safety measures shall be applied for juveniles falling under the scope of paragraphs one and two of Article 21 of the Turkish Penal Code dated 26.9.2004 and numbered 5237.

Procedures for Court Decisions

Article 13- (1) Except for the cases provided for in paragraph seven of Article 7 of this Law, a decision for measures shall be rendered without any hearings for juveniles pushed to crime and who do not have penal liability and juveniles that are in need of protection. However, the judge may hold a hearing if considered necessary.

(2) Before rendering a decision for measure, the opinion of the juvenile having adequate perception capacity shall be taken, the relevant persons may be heard, and preparation of a social enquiry report regarding the juvenile may be demanded.

Appeals

Article 14- (1) In accordance with the provisions of this Law, the legal path to appeal a decision for measures rendered by the juvenile judge shall be open. The appeal shall be filed to the nearest juvenile court in accordance with the appeal provisions of the Criminal Procedures Law dated 4.12.2004 and numbered 5271.

9505

PART II

Investigation and Prosecution

SECTION ONE

Investigation

Investigation

Article 15- (1) Investigations related to juveniles pushed to crime shall be carried out personally by the Public prosecutor assigned at the juvenile bureau.

(2) During interrogation and other procedures related to the juvenile, the juvenile may be accompanied by a social worker.

(3) When considers necessary during investigation, the Public prosecutor may file a request to the juvenile judge for a protective and supportive measure regarding the juvenile.

Detaining a juvenile

Article 16- (1) Detained juveniles shall be kept at the juvenile unit of the law enforcement.

(2) In cases where the law enforcement does not have a juvenile unit, the juveniles shall be kept separate from detained adults.

Crimes committed through participation

Article 17- (1) In case of juveniles who have committed crime together with adults, the investigation and prosecution shall be carried out separately.

(2) In such a case, the necessary measures shall also be applied with regard to juveniles; nevertheless, if considered necessary, the court may delay the trial related to the juvenile until the finalization of the case continuing in the general court.

(3) In case it is considered necessary that the trials be carried out together, general courts may decide, during any stage of the trial, for consolidation of trials, on the condition that such consolidation is found appropriate by the courts. In such an event, the joint cases shall be administered at general courts.

Transfer of the Juvenile

Article 18- (1) Chains, handcuffs and similar tools cannot be put on juveniles. However, when necessary, the law enforcement may take necessary measures to prevent the juvenile from escaping, or to prevent dangers that may arise with regard to the life and physical integrity of the juvenile or others.

Deferring the commencement of a public prosecution suit

Article 19- (1) If the upper limit of the penalty provided for in the law for the committed act requires penalty of imprisonment for more than three months and up to two years (including two years) or requires judicial monetary fine, the public prosecution, which will be commenced with regard to the suspect after the evidences are collected by the Public prosecutor, may be deferred for five years, provided that all of the following conditions co-exist:

a) If the juvenile has no previous convictions for any intentional crimes,

b) If the conducted investigation gives the opinion that the suspect will refrain from committing a crime if the commencement of public prosecution is deferred,

c) if deferring the commencement of a public prosecution will be more beneficial than commencing a public prosecution suit both for the suspect and the society,

d) if the damage caused to the victim or the public by the extortion of the crime has been indemnified completely via exact return, restoring to original state as was before the crime or via paying compensation.

The condition set forth in subparagraph (d) of this paragraph may not be sought if the economic means of the juvenile or his/her family are

not favourable for such indemnification.

9506

(2) Implementation of the decision to postpone the commencement of public prosecution shall be subject to the approval of the juvenile judge. This decision shall be rendered within five days.

(3) In case the juvenile is not sentenced to a penalty of imprisonment for an intentional crime he/she has committed within the deferment period, it shall be decided that there is no requirement for prosecution. In case the juvenile is sentenced to a penalty of imprisonment for an intentional crime he/she has committed within the deferment period, a public prosecution shall be commenced. Statute of limitations shall not run during the deferment period.

(4) Decisions regarding deferment of the commencement of a public prosecution shall be recorded in a dedicated system. These records can only be used for the purpose stated in this Article and in connection with an investigation or prosecution, by the Public prosecutor, the judge or by the court upon demand.

(5) For juveniles who have not yet completed age fifteen at the time of committing the act, the upper limit for prison penalty provided for in paragraph one shall be applied as three years (including three years).

Judicial control

Article 20- (1) At the investigation or prosecution stages related to juveniles pushed to crime, the court may, as judicial control measures, decide for the one or several of the measures listed below, or for the measures specified under Article 109 of the Criminal Procedures Law:

- a) No moving outside specified peripheral boundaries.
- b) No access to certain places or access to certain places only.
- c) No contact with specified persons and organizations.

(2) However, in case these measures do not bring favourable outcomes, or in case it is understood that these measures will not bring favourable outcomes or in case of violation of these measures, the court may decide for an arrest.

Prohibition of Arrest

Article 21- (1) An arrest warrant cannot be issued for juveniles who have not yet completed age fifteen for acts that require an imprisonment penalty with an upper limit of five years.

SECTION TWO

Prosecution

Hearing

Article 22- (1) The juvenile, his/her parent, guardian, court-assigned social worker, the family that has assumed the care of the juvenile, or if the juvenile is cared for by the Agency, the representative of the Agency may be present at the hearing.

(2) The court or the judge may allow a social worker to accompany the juvenile during the juvenile's interrogation or during other procedures regarding the juvenile.

(3) The juvenile present at the hearing may be taken outside the courtroom if his/her interests require so; additionally, a juvenile whose

interrogation procedures have been completed may not be required to be present at the hearing.

Putting Off Announcement of the Verdict

Article 23- (1) If the penalty determined after the trial procedures carried out with respect to the crime with which the juvenile is found guilty is imprisonment for maximum three years (including three years) or judicial monetary fine, the court may decide to put off the announcement of the sentence.

9507

(2) A decision to put off the announcement of the sentence shall require the following:

a) The juvenile shall have no prior convictions for an intentional crime.

b) The court shall have the opinion that the juvenile will not commit any other crimes.

c) Due to the personal characteristics of the juvenile and his/her attitude and behaviour during the trial, the court concludes that it is not necessary to sentence the juvenile to a penalty.

d) Complete rectification of the damages incurred by the victim or the public due to the delinquency, via exact return, restoring to original state as before the extortion of the delinquency or through compensation. In case of failure to determine the damage incurred by the public due to committed delinquency, the amount of money to be appreciated by the court must be deposited to the cashier of the Ministry of Finance as lumpsum. However, this condition may not be sought if the economic means of the juvenile or his/her family are not favourable.

(3) In case of a decision to put off the announcement of the sentence, the juvenile shall be subjected to a measure of supervised freedom (probation) for a period of five years. The judge may decide that the juvenile: continue attending an educational institution; be banned access to certain places; be imposed an obligation to attend certain institution or to fulfil another obligation which will be appreciated by the court, within such period. During probation, the statute of limitations shall cease running.

(4) In case of failure to fulfil the condition set forth in paragraph 2(d), the court may decide to put off the announcement of the sentence and impose one of the following obligations on the accused for the probation period:

a) Full indemnification of the damage incurred by the victim or the public due to the offence committed, via payment in monthly instalments.

b) In case of failure to determine the damage incurred by the public due to the committed offence, depositing to the Finance cashiers the amount to be appreciated by the Court, in monthly instalments.

(5) In case the juvenile is not sentenced to imprisonment due to an intentional crime he/she has committed within the probation period and in case the behaviours of the juvenile are in concordance with the imposed obligations, the court shall decide for abatement of the case.

(6) In case the juvenile is convicted due to an intentional crime requiring imprisonment that he/she has committed within the probation

time or in case the juvenile acts in violation of the imposed obligations, the court shall announce the verdict that it had put off. However, taking into consideration the circumstances regarding fulfilment of the obligations, the court may reduce the penalty for up to 50%.

(7) The decision to put off announcement of the verdict may be appealed.

(8) The decision to put off announcement of the verdict shall be registered in a dedicated system. These records can only be used for the purpose stated in this Article and in connection with an investigation or prosecution, by the Public prosecutor, the judge or by the court upon demand.

Negotiation and Settling

Article 24- (1) Negotiation and settling with regard to juveniles pushed to crime shall be applicable for crimes the investigation and prosecution of which are dependent on complaint or which are committed intentionally and the lower limit of penalty for which is imprisonment not exceeding two years or judicial monetary fine, or for negligent offences.

(2) For juveniles who have not yet completed age fifteen on the date of the delinquency, the lower limit for penalty of imprisonment provided for in paragraph one shall be three years.

9508

PART III

Courts and Public Prosecutor's Offices

SECTION ONE

Establishment, Duties and Capacities of Courts

Establishment of courts

Article 25- (1) The juvenile court shall be composed of a single judge. These courts shall be founded in each provincial centre. In addition, they may be established in the districts determined taking into consideration the geographical locations and work load of the regions, by obtaining the positive opinion of the Supreme Council of Judges and Public Prosecutors. Where required due to heavy work load, more than one chambers may be established for juvenile courts. These chambers shall be given numbers. The Public prosecutor shall not be present at the hearings administered at juvenile courts. The Public prosecutors of the locality of the juvenile courts may refer to legal remedies against the decisions of juvenile courts.

(2) Juvenile heavy penal courts shall have one presiding judge and an adequate number of members, and the court shall sit with one presiding judge and two members. These courts shall be established in the localities determined taking into consideration the geographical locations and work load of the regions, by obtaining the positive opinion of the Supreme Council of Judges and Public Prosecutors. Where required due to heavy work load, more than one chambers may be established for juvenile heavy penal courts. These chambers shall be given numbers.

Duties of Courts

Article 26- (1) Juvenile courts shall administer the actions filed with regard to juveniles pushed to delinquency, for crimes falling under the

jurisdiction of basic penal courts and penal courts of peace.

(2) Juvenile heavy penal courts shall administer suits related to crimes committed by juveniles and falling under the jurisdiction of the heavy penal court.

(3) Courts and juvenile judges shall have the duty to take the necessary measures specified in this law and in other laws.

(4) Public prosecution suits filed with regard to juveniles shall be administered at the courts established via this Law, provided that the provisions of Article 17 herein shall be reserved.

Judicial territory of the courts

Article 27- (1) The judicial territory of juvenile courts shall be determined with the territorial boundaries of the province or district in which it is established.

(2) The judicial territory of juvenile heavy penal courts shall be the administrative territories of the central province or district where they are located, and of the districts which are judicially connected thereto.

(3) Any decision to determine or change the judicial territories of the juvenile courts and juvenile heavy penalty courts in consideration of geographic location and work load shall be given by the Supreme Council of Judges and Public Prosecutors upon the proposal of the Ministry of Justice.

Appointment of Judges

Article 28- (1) Judge appointments to courts shall be made by the Supreme Council of Judges and Public Prosecutors, selecting among judges and Public prosecutors who have earned the right for appointment to the region of appointment or to the next lower region, who are assigned to duties in the judiciary, preferably specialized in juvenile law with training in the fields of child psychology and social services.

(2) Priority shall be given to those who express a willing interest for the appointment and those who have previously served in such posts.

9509

(3) In case the appointed judge fails to take up his/her post due to any reason, the chairperson of the judicial justice commission shall, also taking into consideration the qualifications sought in paragraph one, designate which of the local judges will assume the post until the originally appointed judge starts office or until a new appointment is made by the Supreme Council of Judges and public Prosecutors.

SECTION TWO

Public Prosecutor's Office and Law Enforcement

Public prosecutor's juvenile bureau

Article 29- (1) A juvenile bureau shall be established at the Chief Public Prosecutor's Offices. An adequate number of Public prosecutors shall be assigned to this bureau by the Chief Public prosecutor, from among those who meet the qualifications provided for in paragraph one of Article 28.

Duties of the Juvenile Bureau

Article 30- (1) The duties of the juvenile bureau shall be as follows:

a) to carry out the investigation procedures related to juveniles pushed to crime,

b) to ensure that necessary measures are taken without any delay, in cases which require measures to be taken with regard to juveniles,

c) to work in cooperation with the relevant public institutions and organizations and non-governmental organizations for the purpose of providing the necessary support services to juveniles who need help, education, employment or shelter, from among juveniles who need protection, who are victims of a crime or who are pushed to delinquency; and to notify such and similar cases to the authorized institutions and organizations, and

d) to carry out the duties specified in this Law and in other laws.

(2) In cases where delay is considered to be risky, these duties may also be carried out by Public prosecutors who are not assigned to juvenile bureaus.

Juvenile unit of the law enforcement

Article 31- (1) Law enforcement duties related to juveniles shall be carried out first of all by the juvenile units of the law enforcement.

(2) When starting a procedure related to juveniles in need of protection or pushed to crime, the juvenile unit of the law enforcement shall notify the situation to the juvenile's parent or guardian, or to the person who has undertaken the care of the juvenile, to the bar and the Social Services and Child Protection Agency, and if the juvenile is residing at a public institution, then also to the representative of such institution. However, any relatives of the juvenile who are suspected of soliciting the juvenile to commit the crime or of abusing the juvenile shall not be given any information.

(3) The juvenile shall be allowed to be accompanied by a next-of-kin during the period he/she remains at the law enforcement.

(4) The personnel at the juvenile unit of the law enforcement shall be provided with training on topics such as juvenile law, prevention of juvenile delinquency, child development and psychology, social services and so on, by their own agencies.

(5) In case of a notification or establishment that the juvenile is in need of protection or in case of existence of reasons indicating that waiting for an urgent protection decision will be against the interest of the juvenile, the juvenile unit of the law enforcement shall secure the safety of the juvenile by taking the measures required due to the circumstances and shall deliver the juvenile to the Social Services and Child Protection Agency as soon as possible.

9510

Training

Article 32- (1) Judges and Public prosecutors to be assigned at the courts, and the social workers and probation officers appointed at probation and assistance centre directorates shall be provided with training on subjects such as juvenile law, social service, child development and psychology in line with the principles set forth by the Ministry of Justice during candidateship periods.

(2) It shall be ensured that those appointed to serve at courts

receive in-service training oriented to provide them with the opportunity to specialize in their fields and self-development.

(3) The principles and procedures for pre-service and in-service training shall be determined with a regulation.

SECTION THREE

Social Enquiry

Social Workers

Article 33- (1) The Ministry of Justice shall appoint an adequate number of social workers to courts, from among the candidates who have completed at least an undergraduate program. In appointments, those who have completed graduate programs on child and family problems, juvenile law and juvenile delinquency shall be given preference.

(2) The social workers appointed to the Courts and serving at the Social Services and Child Protection Agency implementing the measures covered under the scope of this Law shall be given an appropriation equal to 50% of their gross monthly salaries.

(3) In case such social workers are not available, or in case there are actual or legal hindrances that prevent them from carrying out duty or in case of a need for another field of specialization, those employed in other public institutions and organizations and those who are self-employed may also be assigned as social workers, provided that they have the qualifications set forth in paragraph one.

(4) If the environment of the juvenile about whom a social enquiry will be made is outside the jurisdiction area of the court, the enquiry shall be carried out by the local court of the place where the juvenile is located, subject to the orders of the court administering the case. In places falling within the greater municipality territories, this enquiry may be conducted by the social workers working in connection with the court administering the case.

Duties of Social Workers

Article 34- (1) Duties of social workers shall be as follows:

a) to carry out enquiries, immediately, about the juvenile with which they are assigned, to submit the reports they prepare to the assignor authorities,

b) To be present next to the juvenile during interrogation or cross-examination, and

c) To carry out the other duties assigned by the courts and juvenile judges under this Law.

(2) The officers shall have the obligation to assist the social workers during their studies and to provide them with any requested information on the juvenile.

(3) The money spent by the social workers during their duties and the duty expenses appreciated by the court shall be paid from the flagrante delicto appropriation of the Chief Public prosecutor's office.

9511

Social Enquiry

Article 35- (1) An enquiry clarifying the individual characteristics

and social environment of the juveniles covered under this Law shall be conducted when considered necessary by courts, juvenile judges or Public prosecutors. The social enquiry report shall be taken into account by the court when assessing the juvenile's capacity to perceive the legal meaning and consequences of the act he/she has committed and his/her ability to direct his/her behaviours with regard to such act.

(2) In cases which require immediate measures, social enquiry may be conducted at a later date.

(3) In case the court or the juvenile judge decides not to run a social enquiry about the juvenile, the grounds for such decision shall be included in the decision.

SECTION FOUR

Supervision

Decision to take under supervision

Article 36- (1) The court may decide to take under supervision the juvenile about whom a protective and supportive measure have been decided, about whom the decision to defer the commencement of a public prosecution action has been approved, and about whom it has been decided to put off the announcement of verdict.

Appointing a supervision officer

Article 37- (1) The directorate of probation and assistance centre shall appoint a supervision officer for juveniles taken under supervision. However, in case of juveniles that are in need of protection, juveniles pushed to crime who have not yet completed age twelve at the time of the offence, and the juveniles about whom there is a court decision to return them to the custody of their families, the supervision duty regarding such juveniles shall be carried out by the Social Services and Child Protection Agency in accordance with surveillance principles.

(2) When appointing supervision officers, the personal characteristics and needs of the juvenile shall be taken into consideration and those with easy access to the juvenile shall be preferred.

Duties of the Supervision Officer

Article 38- (1) Duties of the supervision officer are as follows:

a) to support, assist, and when necessary, advice the juvenile in order to ensure the juvenile's adaptation to the educational, familial, institutional, business and social environment so as to realize the objective sought with the court decision.

b) To provide guidance to the juvenile with regard to institutions from which the juvenile can receive education, employment or support, and with regard to his/her rights and how to exercise such rights.

c) To assist the juvenile in benefiting from the services which he/she may need.

d) To visit the places where the juvenile stays, the persons with whom he/she contacts, and hence examine on-site the education and business performance of the juvenile, and his/her leisure activities.

e) to monitor the implementation of the court decision, the consequences of the implementation thereof, and its effects on the juvenile, and to inspect the fulfilment of the obligations imposed on the juvenile.

f) to submit reports on the development of the juvenile, at three-month intervals, to the Public prosecutor or the court.

(2) When carrying out his/her duties, the supervision officer shall cooperate with the juvenile's parents, guardian, caretaker and teachers.

9512

(3) Representatives of the institutions who have information on the juvenile's mother, father, guardian, caretaker, supervisor, school, workplace or on the juvenile shall have the obligation to assist the supervision officer and provide him/her with any information he/she may request in line with his/her duties.

(4) The juvenile's next-of-kin cannot interfere with the capacities of the supervision officer.

Supervision plan and report

Article 39- (1) The methodology of the supervision that will be applied for the juvenile shall be determined by the supervision officer, together with the specialist carrying out the social enquiry or the social worker at the court, via a plan that they will prepare within 10 days following the appointment.

(2) The following shall be taken into consideration when preparing the plan:

- a) the purpose, nature and duration of the measure taken with regard to the juvenile,
- b) the juvenile's needs,
- c) The seriousness of the state of danger in which the juvenile is,
- d) the degree of support given to the juvenile by his/her parents, guardian, caretaker and supervisor,
- e) In case of any measures as a result of being pushed to crime, the nature of the act constituting an offence,
- f) The opinion of the juvenile.

(3) The supervision plan shall be implemented as soon as it is approved by the court or the juvenile judge. The supervision officer shall report to the court or the juvenile judge the manner in which the court decision is being implemented, its effects on the juvenile and whether the juvenile's parents, guardian, individuals or institutions responsible for looking after and supervising the juvenile fulfil their responsibilities duly, whether there are any conditions that require a change in the decided measure and any other issue on which a report may be requested, every month and whenever demanded.

End of supervision

Article 40- (1) Supervision shall terminate with the end of the period provided for in the court decision. In case the benefit expected from the measure is achieved beforehand, the supervision may be lifted before the expiry of the prescribed period.

(2) Supervision shall end when the juvenile is arrested for another crime or when the juvenile starts serving the penalty.

Obtaining information on social enquiry and supervision reports

Article 41- (1) The lawyer or legal representative of the juvenile may acquire a copy of the social enquiry report and the supervision plan

from the Public prosecutor, the court or from the juvenile judge. The juvenile shall be given information about the contents of the report.

(2) However, in case it is concluded that informing the persons specified in paragraph one, except for the juvenile and his/her lawyer, about the social enquiry report and the supervision plan is against the interests of the juvenile, the examination of these documents may be banned partially or completely.

9513

PART IV
Miscellaneous

Applicable provisions

Article 42- (1) In cases for which no provisions are set forth in this Law, the provisions of the Criminal Procedures Law, the Turkish Civil Code, Civil Procedures Law dated 18.6.1927 and numbered 1086, and the Law of Social Services and Child Protection Agency dated 24.5.1983 and numbered 2828 shall be applied.

(2) For supervision issues for which no provisions are set forth in this Law, the provisions of the Law on Probation and Assistance Centres and Protection Rules shall be applied.

Costs of the Juvenile

Article 43- (1) Costs of the supportive and protective measures decreed with regard to the juvenile shall be paid by the Government. The amount payable shall be established via a court decision.

(2) In case the financial means of the person responsible for the care of the juvenile pursuant to the provisions of the Turkish Civil Code is not favourable, the amount paid by the Government shall be collected via recourse to the relevant persons and authorities.

Public Officials

Article 44- (1) The provisions of the Law on Trial of Civil Servants and Other Public Officials dated 2.12.1999 and numbered 4483 shall not be applied to public officials in connection with the duties falling under the scope of this Law.

Institutions

Article 45- (1) The supportive and protective measures included in Article 5 of this Law shall be carried out as follows:

a) consulting and shelter measures specified in subparagraphs (a) and (e) by the Ministry of National Education, the Social Services and Child Protection Agency and by local governments,

b) education/training measures specified under subparagraph (b) by the Ministry of National Education and the Ministry of Labour and Social Security,

c) care measures specified under subparagraph (c) by the Social Services and Child Protection Agency,

d) health measures specified under subparagraph (d) by the Ministry of Health.

(2) Any and all kinds of assistance and support requests placed by the Social Services and Child Protection Agency with regard to the fulfilment of law enforcement services required during the execution of the

care and shelter measures, the rehabilitation and education of the juveniles, or with regard to other issues falling under the jurisdiction of other ministries shall be responded to, without any delay, by the Ministry of National Education, the Ministry of Interior, the Ministry of Health and the other relevant ministries and public organizations and institutions.

(3) The Ministry of Justice shall coordinate the execution of these measures.

Staff

Article 46- (1) An adequate number of staff shall be provided from relevant classes to carry out the establishment procedures and activities of the courts which will be established under this law.

9514

Regulation

Article 47- (1) Principles and procedures related to the implementation of Articles 5 and 10 of this law shall be regulated with regulations which will be issued jointly by the Ministry of Justice and the Social Services and Child Protection Agency within six months; principles and procedures related to the implementation of the other Articles shall be regulated via a regulation to be issued by the Ministry of Justice within 6 months.

Provisions revoked

Article 48- (1) The Law on Establishment, Duties and Trial Procedures of Juvenile Courts dated 7.11.1979 and numbered 2253 has been revoked.

(2) References in the legislation to the revoked Law on Establishment, Duties and Trial Procedures of Juvenile Courts dated 7.11.1979 and numbered 2253 shall be considered as made to the provisions of this Law.

Provisional Article 1- (1) Cases and works pending at the juvenile courts established under Law numbered 2253 and falling under the jurisdiction of the juvenile courts established with this Law shall be transferred to the juvenile courts as soon as they start operating.

(2) Cases and works being administered at general penal courts and concerning accuseds who have completed age eighteen on the effective date of this Law shall not be transferred to the juvenile courts or juvenile heavy penal courts.

(3) In places where there are no juvenile courts or juvenile heavy penalty courts, investigations and prosecutions concerning crimes committed by juveniles shall be carried out in accordance with the provisions of this law by the Chief Public prosecutor's offices and competent courts, until juvenile courts or juvenile heavy penal courts are established and start operating.

(4) In places where there are no juvenile courts, measures regarding juveniles who are in need of protection shall be decided by the assigned family or the civil court of first instance, until the juvenile court is established and starts operating.

(5) Under the coordination of the Ministry of Justice, the relevant ministries and attached organizations shall take the necessary measures to execute the supportive and protective measures, within six months

following the coming into effect of this Law. In addition, the relevant ministries and attached organizations may cooperate with non-governmental organizations to this end.

Effective Date

Article 49- (1) The effective date for this Law shall be as follows:

a) provisions regarding the services that will be performed by the Social Services and Child Protection Agency with regard to juveniles pushed to crime and about whom there is a care measure being implemented, and paragraph 1(e) of Article 5 shall become effective after six months following the date of promulgation,

b) The second sentence in paragraph one of Article 37, and paragraph 1(a) of Article 5 shall come into effect after 1 year following the date of promulgation,

c) The other provisions shall come into effect on the date of their promulgation.

Execution

Article 50- (1) The provisions of this Law shall be executed by the Council of Ministers.

ÇOCUK KORUMA KANUNU

Kanun Numarası : 5395

Kanun Kabul Tarihi : 03/07/2005

Resmi Gazete Tarihi : 15/07/2005

Resmi Gazete Sayısı : 25876

BİRİNCİ KISIM : AMAÇ, KAPSAM, TEMEL İLKELER, KORUYUCU VE DESTEKLEYİCİ TEDBİRLER

BİRİNCİ BÖLÜM : AMAÇ, KAPSAM, TANIMLAR VE TEMEL İLKELER

AMAÇ

Madde 1 - (1) Bu Kanunun amacı, korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocukların korunmasına, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

KAPSAM

Madde 2 - (1) Bu Kanun, korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında alınacak tedbirler ile suça sürüklenen çocuklar hakkında uygulanacak güvenlik tedbirlerinin usûl ve esaslarına, çocuk mahkemelerinin kuruluşu, görev ve yetkilerine ilişkin hükümleri kapsar.

TANIMLAR

Madde 3 - (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Çocuk: Daha erken yaşta ergin olsa bile, onsekiz yaşını doldurmamış kişiyi; bu kapsamda,

1. Korunma ihtiyacı olan çocuk: Bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru çocuğu,

2. Suça sürüklenen çocuk: Kanunlarda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen çocuğu,

b) Mahkeme: Çocuk mahkemeleri ile çocuk ağır ceza mahkemelerini,

c) Çocuk hâkimi: Hakkında kovuşturma başlatılmış olanlar hariç, suça sürüklenen çocuklarla korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında uygulanacak tedbir kararlarını veren çocuk mahkemesi hâkimini,

d) Kurum: Bu Kanun kapsamındaki çocuğun bakılıp gözetildiği, hakkında verilen tedbir kararlarının yerine getirildiği resmî veya özel kurumları,

e) Sosyal çalışma görevlisi: Psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensuplarını,

İfade eder.

TEMEL İLKELER

Madde 4 - (1) Bu Kanunun uygulanmasında, çocuğun haklarının korunması amacıyla;

a) Çocuğun yaşama, gelişme, korunma ve katılım haklarının güvence altına alınması,

b) Çocuğun yarar ve esenliğinin gözetilmesi,

c) Çocuk ve ailesinin herhangi bir nedenle ayrımcılığa tâbi tutulmaması,

d) Çocuk ve ailesi bilgilendirilmek suretiyle karar sürecine katılımlarının sağlanması,

e) Çocuğun, ailesinin, ilgililerin, kamu kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği içinde çalışmaları,

f) İnsan haklarına dayalı, adil, etkili ve süratli bir usûl izlenmesi,

g) Soruşturma ve kovuşturma sürecinde çocuğun durumuna uygun özel ihtimam gösterilmesi,

h) Kararların alınmasında ve uygulanmasında, çocuğun yaşına ve gelişimine uygun eğitimini ve öğrenimini, kişiliğini ve toplumsal sorumluluğunu geliştirmesinin desteklenmesi,

i) Çocuklar hakkında özgürlüğü kısıtlayıcı tedbirler ile hapis cezasına en son çare olarak başvurulması,

j) Tedbir kararı verilirken kurumda bakım ve kurumda tutmanın son çare olarak görülmesi, kararların verilmesinde ve uygulanmasında toplumsal sorumluluğun paylaşılmamasının sağlanması,

k) Çocukların bakılıp gözetildiği, tedbir kararlarının uygulandığı kurumlarda yetişkinlerden ayrı tutulmaları,

1) Çocuklar hakkında yürütülen işlemlerde, yargılama ve kararların yerine getirilmesinde kimliğinin başkaları tarafından belirlenememesine yönelik önlemler alınması,

İlkeleri gözetilir.

İKİNCİ BÖLÜM : KORUYUCU VE DESTEKLEYİCİ TEDBİRLER

KORUYUCU VE DESTEKLEYİCİ TEDBİRLER

Madde 5 - (1) Koruyucu ve destekleyici tedbirler, çocuğun öncelikle kendi aile ortamında korunmasını sağlamaya yönelik danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma konularında alınacak tedbirlerdir. Bunlardan;

a) Danışmanlık tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol göstermeye,

b) Eğitim tedbiri, çocuğun bir eğitim kurumuna gündüzlü veya yatılı olarak devamına; iş ve meslek edinmesi amacıyla bir meslek veya sanat edinme kursuna gitmesine veya meslek sahibi bir ustanın yanına yahut kamuya ya da özel sektöre ait işyerlerine yerleştirilmesine,

c) Bakım tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimsenin herhangi bir nedenle görevini yerine getirememesi hâlinde, çocuğun resmî veya özel bakım yurdu ya da koruyucu aile hizmetlerinden yararlandırılması veya bu kurumlara yerleştirilmesine,

d) Sağlık tedbiri, çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığının korunması ve tedavisi için gerekli geçici veya sürekli tıbbî bakım ve rehabilitasyonuna, bağımlılık yapan Maddeleri kullananların tedavilerinin yapılmasına,

e) Barınma tedbiri, barınma yeri olmayan çocuklu kimselere veya hayatı tehlikede olan hamile kadınlara uygun barınma yeri sağlamaya,

Yönelik tedbirdir.

(2) Hakkında, birinci fıkranın (e) bendinde tanımlanan barınma tedbiri uygulanan kimselerin, talepleri hâlinde kimlikleri ve adresleri gizli tutulur.

(3) Tehlike altında bulunmadığının tespiti ya da tehlike altında bulunmakla birlikte veli veya vasisinin ya da bakım ve gözetiminden sorumlu kimsenin desteklenmesi suretiyle tehlikenin bertaraf edileceğinin anlaşılması hâlinde; çocuk, bu kişilere teslim edilir. Bu fıkranın uygulanmasında, çocuk hakkında birinci fıkrada belirtilen tedbirlerden birisine de karar verilebilir.

KURUMA BAŞVURU

Madde 6 - (1) Adlî ve idarî merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, korunma ihtiyacı olan çocuğu Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bildirmekle yükümlüdür. Çocuk ile çocuğun bakımından sorumlu kimseler çocuğun korunma altına alınması amacıyla Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna başvurabilir.

(2) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kendisine bildirilen olaylarla ilgili olarak gerekli araştırmayı derhâl yapar.

KORUYUCU VE DESTEKLEYİCİ TEDBİR KARARI ALINMASI

Madde 7 - (1) Çocuklar hakkında koruyucu ve destekleyici tedbir kararı; çocuğun anası, babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimse, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ve Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen çocuk hâkimi tarafından alınabilir.

(2) Tedbir kararı verilmeden önce çocuk hakkında sosyal inceleme yaptırılabilir.

(3) Tedbirin türü kararda gösterilir. Bir veya birden fazla tedbire karar verilebilir.

(4) Hâkim, hakkında koruyucu ve destekleyici tedbire karar verdiği çocuğun denetim altına alınmasına da karar verebilir.

(5) Hâkim, çocuğun gelişimini göz önünde bulundurarak koruyucu ve destekleyici tedbirin kaldırılmasına veya değiştirilmesine karar verebilir. Bu karar acele hâllerde, çocuğun bulunduğu yer hâkimi tarafından da verilebilir. Ancak bu durumda karar, önceki kararı alan hâkim veya mahkemeye bildirilir.

(6) Tedbirin uygulanması, onsekiz yaşın doldurulmasıyla kendiliğinden sona erer. Ancak hâkim, eğitim ve öğrenimine devam edebilmesi için ve rızası alınmak suretiyle tedbirin uygulanmasına belli bir süre daha devam edilmesine karar verebilir.

(7) Mahkeme, korunma ihtiyacı olan çocuk hakkında, koruyucu ve destekleyici tedbir kararının yanında 22.11.2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre velayet, vesayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında da karar vermeye yetkilidir.

TEDBİRLERDE YETKİ

Madde 8 - (1) Korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında koruyucu ve destekleyici tedbirler, çocuğun menfaatleri bakımından kendisinin, ana, baba, vasisi veya birlikte yaşadığı kimselerin bulunduğu yerdeki çocuk hâkimince alınır.

(2) Tedbir kararlarının uygulanması, kararı veren hâkim veya mahkemece en geç üçer aylık sürelerle incelettilir.

(3) Hâkim veya mahkeme; denetim memurları, çocuğun velisi, vasisi, bakım ve gözetimini üstlenen kimselerin, tedbir kararını yerine getiren kişi ve kuruluşun temsilcisi ile Cumhuriyet savcısının talebi üzerine veya re'sen çocuğa uygulanan tedbirin sonuçlarını inceleyerek kaldırabilir, süresini uzatabilir veya değiştirebilir.

ACİL KORUNMA KARARI ALINMASI

Madde 9 - (1) Derhâl korunma altına alınmasını gerektiren bir durumun varlığı hâlinde çocuk, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından bakım ve gözetim altına alındıktan sonra acil korunma kararının alınması için Kurum tarafından çocuğun Kuruma geldiği tarihten itibaren en geç beş gün içinde çocuk hâkimine müracaat edilir. Hâkim tarafından, üç gün içinde talep hakkında karar verilir. Hâkim, çocuğun bulunduğu yerin gizli tutulmasına ve gerektiğinde kişisel ilişkinin tesisine karar verebilir.

(2) Acil korunma kararı en fazla otuz günlük süre ile sınırlı olmak üzere verilebilir. Bu süre içinde Kurumca çocuk hakkında sosyal inceleme yapılır. Kurum, yaptığı inceleme sonucunda, tedbir kararı alınmasının gerekmediği sonucuna varırsa bu yöndeki görüşünü ve sağlayacağı hizmetleri hâkime bildirir. Çocuğun, ailesine teslim edilip edilmeyeceğine veya uygun görülen başkaca bir tedbire hâkim tarafından karar verilir.

(3) Kurum, çocuk hakkında tedbir kararı alınması gerektiği sonucuna varırsa hâkimden koruyucu ve destekleyici tedbir kararı verilmesini talep eder.

BAKIM VE BARINMA KARARLARININ YERİNE GETİRİLMESİ

Madde 10 - (1) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından, kendisine intikal eden olaylarda gerekli önlemler derhâl alınarak çocuk, resmî veya özel kuruluşlara yerleştirilir.

ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRİ

Madde 11 - (1) Bu Kanunda düzenlenen koruyucu ve destekleyici tedbirler, suça sürüklenen ve ceza sorumluluğu olmayan çocuklar bakımından, çocuklara özgü güvenlik tedbiri olarak anlaşılır.

AKIL HASTALIĞI

Madde 12 - (1) Suça sürüklenen çocuğun aynı zamanda akıl hastası olması hâlinde, 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 31 inci Maddesinin birinci ve ikinci fıkraları kapsamına giren çocuklar hakkında, çocuklara özgü güvenlik tedbirleri uygulanır.

TEDBİR KARARLARINDA USÛL

Madde 13 - (1) Bu Kanunun 7 nci Maddesinin yedinci fıkrasında öngörülen durumlar hariç olmak üzere, suça sürüklenen ve ceza sorumluluğu olmayan çocuklarla korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında duruşma yapılmaksızın tedbir kararı verilir. Ancak, hâkim zaruret gördüğü hâllerde duruşma yapılabilir.

(2) Tedbir kararının verilmesinden önce yeterli idrak gücüne sahip olan çocuğun görüşü alınır, ilgililer dinlenebilir, çocuk hakkında sosyal inceleme raporu düzenlenmesi istenebilir.

KANUN YOLU

Madde 14 - (1) Bu Kanun hükümlerine göre, çocuk hâkimi tarafından alınan tedbir kararlarına karşı itiraz yolu açıktır. İtiraz, 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun itiraza ilişkin hükümlerine göre en yakın çocuk mahkemesine yapılır.

İKİNCİ KISIM : SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA

BİRİNCİ BÖLÜM : SORUŞTURMA

SORUŞTURMA

Madde 15 - (1) Suça sürüklenen çocuk hakkındaki soruşturma çocuk bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı tarafından bizzat yapılır.

(2) Çocuğun ifadesinin alınması veya çocuk hakkındaki diğer işlemler sırasında, çocuğun yanında sosyal çalışma görevlisi bulundurulabilir.

(3) Cumhuriyet savcısı soruşturma sırasında gerekli görüldüğünde çocuk hakkında koruyucu ve destekleyici tedbirlerin uygulanmasını çocuk hâkiminden isteyebilir.

ÇOCUĞUN GÖZALTINDA TUTULMASI

Madde 16 - (1) Gözaltına alınan çocuklar, kolluğun çocuk biriminde tutulur.

(2) Kolluğun çocuk biriminin bulunmadığı yerlerde çocuklar, gözaltına alınan yetişkinlerden ayrı bir yerde tutulur.

İŞTİRAK HÂLİNDE İŞLENEN SUÇLAR

Madde 17 - (1) Çocukların yetişkinlerle birlikte suç işlemesi hâlinde, soruşturma ve kovuşturma ayrı yürütülür.

(2) Bu hâlede de çocuklar hakkında gerekli tedbirler uygulanmakla beraber, mahkeme lüzum gördüğü takdirde çocuk hakkındaki yargılamayı genel mahkemedeki davanın sonucuna kadar bekletebilir.

(3) Davaların birlikte yürütülmesinin zorunlu görülmesi hâlinde, genel mahkemelerde, yargılamanın her aşamasında, mahkemelerin uygun bulması şartıyla birleştirme kararı verilebilir. Bu takdirde birleştirilen davalar genel mahkemelerde görülür.

ÇOCUĞUN NAKLİ

Madde 18 - (1) Çocuklara zincir, kelepçe ve benzeri aletler takılamaz. Ancak; zorunlu hâllerde çocuğun kaçmasını, kendisinin veya başkalarının hayat veya beden bütünlükleri bakımından doğabilecek tehlikeleri önlemek için kolluk tarafından gerekli önlem alınabilir.

KAMU DAVASININ AÇILMASININ ERTELENMESİ

Madde 19 - (Değişik madde: 06/12/2006 - 5560 S.K.39.md)

(1) Çocuğa yüklenen suçtan dolayı Ceza Muhakemesi Kanunundaki koşulların varlığı halinde, kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verilebilir. Ancak, bu kişiler açısından erteleme süresi üç yıldır.

ADLİ KONTROL

Madde 20 - (1) Suça sürüklenen çocuklar hakkında soruşturma veya kovuşturma evrelerinde adli kontrol tedbiri olarak Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu Maddesinde sayılanlar ile aşağıdaki tedbirlerden bir ya da birkaçına karar verilebilir:

- Belirlenen çevre sınırları dışına çıkmamak.
- Belirlenen bazı yerlere gidememek veya ancak bazı yerlere gidebilmek.
- Belirlenen kişi ve kuruluşlarla ilişki kurmamak.

(2) Ancak bu tedbirlerden sonuç alınamaması, sonuç alınamayacağıının anlaşılması veya tedbirlere uyulmaması durumunda tutuklama kararı verilebilir.

TUTUKLAMA YASAĞI

Madde 21 - (1) Onbeş yaşını doldurmamış çocuklar hakkında üst sınırı beş yılı aşmayan hapis cezasını gerektiren fiillerinden dolayı tutuklama kararı verilemez.

İKİNCİ BÖLÜM : KOVUŞTURMA

DURUŞMA

Madde 22 - (1) Çocuk, velisi, vasisi, mahkemece görevlendirilmiş sosyal çalışma görevlisi, çocuğun bakımını üstlenen aile ve kurumda bakılıyorsa kurumun temsilcisi duruşmada hazır bulunabilir.

(2) Mahkeme veya hâkim, çocuğun sorgusu veya çocuk hakkındaki diğer işlemler sırasında çocuğun yanında sosyal çalışma görevlisi bulundurabilir.

(3) Duruşmalarda hazır bulunan çocuk, yararı gerektirdiği takdirde duruşma salonundan çıkarılabileceği gibi sorgusu yapılmış çocuğun duruşmada hazır bulundurulmasına da gerek görülmeyebilir.

HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI

Madde 23 - (Değişik madde: 06/12/2006 - 5560 S.K.40.md)

(1) Çocuğa yüklenen suçtan dolayı yapılan yargılama sonunda, Ceza Muhakemesi Kanunundaki koşulların varlığı halinde, mahkemece hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir. Ancak, bu kişiler açısından denetim süresi üç yıldır.

UZLAŞMA

Madde 24 - (Değişik madde: 06/12/2006 - 5560 S.K.41.md)

(1) Ceza Muhakemesi Kanununun uzlaşmaya ilişkin hükümleri suça sürüklenen çocuklar bakımından da uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM : MAHKEMELER VE CUMHURİYET SAVCILIĞI

BİRİNCİ BÖLÜM : MAHKEMELERİN KURULUŞ, GÖREV VE YETKİSİ

MAHKEMELERİN KURULUŞU

Madde 25 - (1) Çocuk mahkemesi, tek hâkimden oluşur. Bu mahkemeler her il merkezinde kurulur. Ayrıca, bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen ilçelerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak kurulabilir. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde çocuk mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. Çocuk mahkemelerinde yapılan duruşmalarda Cumhuriyet savcısı bulunmaz. Mahkemelerin bulunduğu yerlerdeki Cumhuriyet savcılarını, çocuk mahkemeleri kararlarına karşı kanun yoluna başvurabilirler.

(2) Çocuk ağır ceza mahkemelerinde bir başkan ile yeteri kadar üye bulunur ve mahkeme bir başkan ve iki üye ile toplanır. Bu mahkemeler bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak kurulur. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde çocuk ağır ceza mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır.

MAHKEMELERİN GÖREVİ

Madde 26 - (1) Çocuk mahkemesi, asliye ceza mahkemesi ile sulh ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlar bakımından, suça sürüklenen çocuklar hakkında açılacak davalara bakar.

(2) Çocuk ağır ceza mahkemesi, çocuklar tarafından işlenen ve ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlarla ilgili davalara bakar.

(3) Mahkemeler ve çocuk hâkimi, bu Kanunda ve diğer kanunlarda yer alan tedbirleri almakla görevlidir.

(4) Çocuklar hakkında açılan kamu davaları, Kanunun 17 nci Maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla bu Kanunla kurulan mahkemelerde görülür.

MAHKEMELERİN YARGI ÇEVRESİ

Madde 27 - (1) Çocuk mahkemelerinin yargı çevresi, kurulduğu il ve ilçenin mülki sınırlarıyla belirlenir.

(2) Çocuk ağır ceza mahkemelerinin yargı çevresi, buldukları il merkezi ve ilçeler ile bunlara adli yönden bağlanan ilçelerin idari sınırlarıdır.

(3) Coğrafi durum ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak çocuk mahkemeleri ile çocuk ağır ceza mahkemelerinin yargı çevresinin belirlenmesine veya değiştirilmesine Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca karar verilir.

HÂKİMLERİN ATANMALARI

Madde 28 - (1) Mahkemelere, atanacakları bölgeye veya bir alt bölgeye hak kazanmış, adlî yargıda görevli, tercihan çocuk hukuku alanında uzmanlaşmış, çocuk psikolojisi ve sosyal hizmet alanlarında eğitim almış olan hâkimler ve Cumhuriyet savcıları arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atama yapılır.

(2) Atamalarda istekli olanlarla daha önce bu görevlerde bulunmuş olanlara öncelik tanınır.

(3) Herhangi bir nedenle görevine gelemeyen hâkimin yerine bu hâkim görevine başlayıncaya veya Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yetkilendirme yapıncaya kadar o yerdeki hâkimlerden hangisinin bakacağı, birinci fıkrada aranan nitelikler de gözetilerek adlî yargı adalet komisyonu başkanınca belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM : CUMHURİYET SAVCILILIĞI VE KOLLUK

CUMHURİYET SAVCILILIĞI ÇOCUK BÜROSU

Madde 29 - (1) Cumhuriyet başsavcılıklarında bir çocuk bürosu kurulur. Cumhuriyet başsavcısınınca 28 inci Maddenin birinci fıkrasında öngörülen nitelikleri haiz olanlar arasından yeterli sayıda Cumhuriyet savcısı, bu büroda görevlendirilir.

ÇOCUK BÜROSUNUN GÖREVLERİ

Madde 30 - (1) Çocuk bürosunun görevleri;

- a) Suça sürüklenen çocuklar hakkındaki soruşturma işlemlerini yürütmek,
- b) Çocuklar hakkında tedbir alınması gereken durumlarda, gecikmeksizin tedbir alınmasını sağlamak,
- c) Korunma ihtiyacı olan, suç mağduru veya suça sürüklenen çocuklardan yardıma, eğitime, işe, barınmaya ihtiyacı olan veya uyum güçlüğü çekenlere ihtiyaç duydukları destek hizmetlerini sağlamak üzere, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde çalışmak, bu gibi durumları çocukları korumakla görevli kurum ve kuruluşlara bildirmek,
- d) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmektir.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, bu görevler çocuk bürosunda görevli olmayan Cumhuriyet savcıları tarafından da yerine getirilebilir.

KOLLUĞUN ÇOCUK BİRİMİ

Madde 31 - (1) Çocuklarla ilgili kolluk görevi, öncelikle kolluğun çocuk birimleri tarafından yerine getirilir.

(2) Kolluğun çocuk birimi, korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocuklar hakkında işleme başlandığında durumu, çocuğun veli veya vasisine veya çocuğun bakımını üstlenen kimseye, baroya ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna, çocuk resmî bir kurumda kalıyorsa ayrıca kurum temsilcisine bildirir. Ancak, çocuğu suça azmettirdiğinden veya istismar ettiğinden şüphelenilen yakınlarına bilgi verilmez.

(3) Çocuk, kollukta bulunduğu sırada yanında yakınlarından birinin bulunmasına imkân sağlanır.

(4) Kolluğun çocuk birimlerindeki personeline, kendi kurumları tarafından çocuk hukuku, çocuk suçluluğunun önlenmesi, çocuk gelişimi ve psikolojisi, sosyal hizmet gibi konularda eğitim verilir.

(5) Çocuğun korunma ihtiyacı içinde bulunduğu bildirimi ya da tespiti veya hakkında acil korunma kararı almak için beklemenin, çocuğun yararına aykırı olacağını gösteren nedenlerin varlığı hâlinde kolluğun çocuk birimi, durumun gerektirdiği önlemleri almak suretiyle çocuğun güvenliğini sağlar ve mümkün olan en kısa sürede Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna teslim eder.

GÖREVLİLERİN EĞİTİMLERİ

Madde 32 - (1) Mahkemelerde görevlendirilecek hâkimler ve Cumhuriyet savcıları ile sosyal çalışma görevlilerine ve denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğünde görevli denetim görevlilerine, adaylık dönemlerinde Adalet Bakanlığınca belirlenen esaslara uygun çocuk hukuku, sosyal hizmet, çocuk gelişimi ve psikolojisi gibi konularda eğitim verilir.

(2) Mahkemelere atananların, görevleri süresince, alanlarında uzmanlaşmalarını sağlama ve kendilerini geliştirmelerine yönelik hizmet içi eğitim almaları sağlanır.

(3) Hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimin usûl ve esasları yönetmelikle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : SOSYAL İNCELEME

SOSYAL ÇALIŞMA GÖREVLİLERİ

Madde 33 - (1) Adalet Bakanlığınca mahkemelere, en az lisans öğrenimi görmüş olanlar arasından yeterli sayıda sosyal çalışma görevlisi atanır. Atamada; çocuk ve aile sorunları ile çocuk hukuku ve çocuk suçluluğunun önlenmesi alanlarında lisansüstü eğitim yapmış olanlar tercih edilir.

(2) Mahkemelere atanan ve bu Kanun kapsamındaki tedbirleri uygulayan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunda görevli sosyal çalışma görevlilerine almakta oldukları aylıklarının brüt tutarının yüzde ellisi oranında ödenek verilir.

(3) Bu görevlilerin bulunmaması, görevin bunlar tarafından yapılmasında fiilî veya hukukî bir engel bulunması ya da başka bir uzmanlık dalına ihtiyaç duyulması gibi durumlarda, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar ile serbest meslek icra eden birinci fıkrada öngörülen nitelikleri haiz kimseler de sosyal çalışma görevlisi olarak görevlendirilebilirler.

(4) Hakkında sosyal inceleme yapılacak çocuğun, incelemeye tâbi tutulacak çevresi mahkemenin yetki alanı dışında ise, davayı gören mahkemenin talimatına bağlı olarak çocuğun bulunduğu yerdeki mahkemece inceleme yaptırılır. Büyükşehir belediye sınırları içinde kalan yerlerde bu inceleme, davayı gören mahkemeye bağlı olarak çalışan sosyal çalışma görevlilerince yapılabilir.

SOSYAL ÇALIŞMA GÖREVLİLERİNİN GÖREVLERİ

Madde 34 - (1) Sosyal çalışma görevlilerinin görevi;

a) Görevlendirildikleri çocuk hakkında derhâl sosyal inceleme yapmak, hazırladıkları raporları kendilerini görevlendiren mercie sunmak,

b) Suça sürüklenen çocuğun ifadesinin alınması veya sorgusu sırasında yanında bulunmak,

c) Bu Kanun kapsamında mahkemeler ve çocuk hâkimleri tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmektir.

(2) İlgililer, sosyal çalışma görevlilerinin çalışmaları sırasında kendilerine yardımcı olmak ve çocuk hakkında istenen bilgileri vermek zorundadır.

(3) Sosyal çalışma görevlilerinin, görevleri sırasında yaptıkları ve hâkim tarafından takdir edilen masrafları Cumhuriyet başsavcılığının suçüstü ödeneğinden ödenir.

SOSYAL İNCELEME

Madde 35 - (1) Bu Kanun kapsamındaki çocuklar hakkında mahkemeler, çocuk hâkimleri veya Cumhuriyet savcılarınca gerektiğinde çocuğun bireysel özelliklerini ve sosyal çevresini gösteren inceleme yaptırılır. Sosyal inceleme raporu, çocuğun, işlediği fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılama ve bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneğinin mahkeme tarafından takdirinde göz önünde bulundurulur.

(2) Derhâl tedbir alınmasını gerektiren durumlarda sosyal inceleme daha sonra da yaptırılabilir.

(3) Mahkeme veya çocuk hâkimi tarafından çocuk hakkında sosyal inceleme yaptırılmaması hâlinde, gerekçesi kararda gösterilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : DENETİM

DENETİM ALTINA ALMA KARARI

Madde 36 - (1) Hakkında koruyucu ve destekleyici tedbir kararı verilen, kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı onanan, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilen çocuğun denetim altına alınmasına karar verilebilir.

DENETİM GÖREVLİSİNİN GÖREVLENDİRİLMESİ

Madde 37 - (1) Denetim altına alınan çocukla ilgili olarak denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü tarafından bir denetim görevlisi görevlendirilir. Ancak, korunma ihtiyacı olan çocuklar veya suç tarihinde oniki yaşını bitirmemiş suça sürüklenen çocuklar ile çocuğun aileye teslimi yönünde karar verilmesi hâlinde, bu çocuklar hakkında denetim görevi gözetim esaslarına göre Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından yerine getirilir.

(2) Görevlendirme sırasında çocuğun kişisel özellik ve ihtiyaçları dikkate alınır ve çocuğa kolay ulaşılabilecek olanlar tercih edilir.

DENETİM GÖREVLİSİNİN GÖREVLERİ

Madde 38 - (1) Denetim görevlisinin görevleri şunlardır:

a) Kararla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesi için çocuğun eğitim, aile, kurum, iş ve sosyal çevreye uyumunu sağlamak üzere onu desteklemek, yardımcı olmak, gerektiğinde önerilerde bulunmak.

b) Çocuğa eğitim, iş, destek alabileceği kurumlar, hakları ve haklarını kullanma konularında rehberlik etmek.

c) İhtiyaç duyacağı hizmetlerden yararlanmasında çocuğa yardımcı olmak.

d) Kaldığı yerleri ve ilişki kurduğu kişileri ziyaret ederek çocuğun içinde yaşadığı şartları, ailesi ve çevresiyle ilişkilerini, eğitim ve iş durumunu, boş zamanlarını değerlendirme faaliyetlerini yerinde incelemek.

e) Alınan kararın uygulanmasını, bu uygulamanın sonuçlarını ve çocuk üzerindeki etkilerini izlemek, tâbî tutulduğu yükümlülüklerin yerine getirilmesini denetlemek.

f) Çocuğun gelişimi hakkında, üçer aylık sürelerle Cumhuriyet savcısı veya mahkemeye rapor vermek.

(2) Denetim görevlisi, görevini yerine getirirken gerektiğinde çocuğun ana ve babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimse ve öğretmenleriyle işbirliği yapar.

(3) Çocuğun ana ve babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimse çocuğun devam ettiği okul, işyeri veya çocukla ilgili bilgiye sahip kurumların yetkilileri, denetim görevlisine yardımcı olmak, görevi gereğince istediği bilgileri vermek zorundadırlar.

(4) Çocuğun yakınları denetim görevlisinin yetkilerine müdahale edemezler.

DENETİM PLÂNI VE RAPORU

Madde 39 - (1) Çocuğa uygulanacak denetimin yöntemi, denetim görevlisince, sosyal incelemeyi yapan uzman veya mahkeme nezdindeki sosyal çalışma görevlisi ile birlikte, görevlendirmeyi takip eden on gün içinde hazırlanacak bir plânla belirlenir.

(2) Denetim plânı hazırlanırken;

a) Çocuk hakkında alınan tedbirin amacı, niteliği ve süresi,

b) Çocuğun ihtiyaçları,

c) Çocuğun içinde bulunduğu tehlike hâlinin ciddiyeti,

d) Çocuğun ana ve babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimse tarafından çocuğa verilen desteğin derecesi,

e) Suça sürüklenmesi sebebiyle tedbir alınmış ise suç teşkil eden fiilin mahiyeti,

f) Çocuğun görüşü,

Dikkate alınır.

(3) Denetim plânı, mahkeme veya çocuk hâkimince onaylandıktan sonra derhâl uygulanır. Denetim görevlisi, kararın uygulama biçimi, çocuk üzerindeki etkileri ile çocuğun ana ve babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimselerin veya kurumların çocuğa karşı sorumluluklarını gereğince yerine getirip getirmediği, kararın değiştirilmesini gerektirir bir durum olup olmadığı ve istenen diğer hususlarda her ay, ayrıca talep hâlinde mahkeme veya çocuk hâkimine rapor verir.

DENETİMİN SONA ERMESİ

Madde 40 - (1) Denetim, kararda öngörülen sürenin dolmasıyla sona erer. Tedbirden beklenen yararın elde edilmesi hâlinde denetim, sürenin dolmasından önce de kaldırılabilir.

(2) Denetim, çocuğun başka bir suçtan dolayı tutuklanması veya cezasının yerine getirilmesine başlanmakla sona erer.

SOSYAL İNCELEME VE DENETİM RAPORLARI HAKKINDA BİLGİ EDİNME

Madde 41 - (1) Sosyal inceleme raporu ile denetim plâni ve raporunun birer örneğini çocuğun avukatı veya yasal temsilcisi Cumhuriyet savcısından, mahkemeden veya çocuk hâkiminden alabilir. Çocuğa raporun içeriği hakkında bilgi verilir.

(2) Ancak, çocuk ve avukatı hariç olmak üzere birinci fıkrada gösterilen kişilerin sosyal inceleme raporu ile denetim plâni ve raporu hakkında bilgi sahibi olmasının çocuğun yararına aykırı olduğuna kanaat getirilirse, bunların incelenmesi kısmen veya tamamen yasaklanabilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM : ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

UYGULANACAK HÜKÜMLER

Madde 42 - (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde Ceza Muhakemesi Kanunu, Türk Medenî Kanunu, 18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile 24.5.1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümleri uygulanır.

(2) Denetim konusunda bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde, Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu hükümleri uygulanır.

ÇOCUĞUN GİDERLERİ

Madde 43 - (1) Çocuk hakkında verilen koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarının giderleri Devletçe ödenir. Ödenecek miktar mahkemece verilecek bir karar ile tespit edilir.

(2) Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre çocuğa bakmakla yükümlü olan kimsenin malî durumunun müsait olması hâlinde, Devletçe ödenen meblağın tahsili için ilgililere rücu edilir.

KAMU GÖREVLİSİ

Madde 44 - (1) Bu Kanun kapsamına giren görevlerle bağlantılı olarak kamu görevlileri hakkında 2.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.

KURUMLAR

Madde 45 - (1) Bu Kanunun 5 inci Maddesinde yer alan koruyucu ve destekleyici tedbirlerden;

a) (a) ve (e) bentlerinde yazılı danışmanlık ve barınma tedbirleri Milli Eğitim Bakanlığı, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ve yerel yönetimler,

b) (b) bendinde yazılı eğitim tedbiri Milli Eğitim Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,

c) (c) bendinde yazılı bakım tedbiri Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu,

d) (d) bendinde yazılı sağlık tedbiri Sağlık Bakanlığı,

Tarafından yerine getirilir.

(2) Bakım ve barınma tedbirlerinin yerine getirilmesi sırasında ihtiyaç duyulan kolluk hizmetlerinin yerine getirilmesi, çocukların rehabilitasyonu, eğitimi ve diğer bakanlıkların görev alanına giren diğer hususlarla ilgili olarak Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından yapılan her türlü yardım ve destek talepleri Milli Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, ilgili diğer bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından geciktirilmeksizin yerine getirilir.

(3) Bu tedbirlerin yerine getirilmesinde kurumların koordinasyonu Adalet Bakanlığınca sağlanır.

KADROLAR

Madde 46 - (1) Bu Kanun gereğince kurulacak mahkemelerin kuruluş ve çalışmaları için gerekli sınıflardan yeteri kadar kadro temin edilir.

YÖNETMELİK

Madde 47 - (1) Bu Kanununun 5 ve 10 uncu Maddelerinin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar, Adalet Bakanlığı ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından müştereken, diğer Maddelerin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ise Adalet Bakanlığı tarafından altı ay içinde çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER

Madde 48 - (1) 7.11.1979 tarihli ve 2253 sayılı Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta, yürürlükten kaldırılan 7.11.1979 tarihli ve 2253 sayılı Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanuna yapılan yollamalar, bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

GEÇİCİ Madde 1 - (1) 2253 sayılı Kanun gereğince kurulan çocuk mahkemelerinde derdest bulunan ve bu Kanun ile kurulan çocuk mahkemesinin görevine giren dava ve işler, bu mahkemeler faaliyete geçtiğinde çocuk mahkemesine devredilir.

(2) Genel ceza mahkemelerinde görülmekte olan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte onsekiz yaşını doldurmuş olan sanıklar hakkındaki dava ve işler çocuk mahkemeleri ile çocuk ağır ceza mahkemelerine devredilmez.

(3) Çocuk mahkemeleri ile çocuk ağır ceza mahkemeleri bulunmayan yerlerde, bu mahkemeler kurulup göreve başlayıncaya kadar çocuklar tarafından işlenen suçlara ait soruşturma ve kovuşturmalar Cumhuriyet başsavcılığı ve görevli mahkemelerce bu Kanun hükümlerine göre yapılır.

(4) Çocuk mahkemesi bulunmayan yerlerde, bu mahkeme kurulup göreve başlayıncaya kadar korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında tedbir kararları görevli aile veya asliye hukuk mahkemelerince alınır.

(5) Adalet Bakanlığının koordinatörlüğünde ilgili bakanlıklar ve bağlı kuruluşlar bu Kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren altı ay içinde koruyucu ve destekleyici tedbirleri yerine getirmek üzere gerekli tedbirleri alır. Ayrıca, ilgili bakanlıklar ve bağlı kuruluşlar bu amaçla sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliğine gidebilirler.

YÜRÜRLÜK

Madde 49 - (1) Bu Kanunun;

a) Suça sürüklenen ve hakkında bakım tedbiri uygulanan çocuklar hakkında Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından yerine getirilecek hizmetlere ilişkin hükümler ile 5 inci Maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra,

b) 37 nci Maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile 5 inci Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 50 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.